

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(МНАУ)

Розглянуто та ухвалено
на засіданні вченої ради МНАУ
від «26» 08 2026 р.
протокол № 1

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. ректора МНАУ
В.о. ректора **В'ячеслав ШЕБАНІН**
«26» 08 2026 р.

**ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»**

СО 5.551.26-01.2026

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	СО 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

ПЕРЕДМОВА

Розроблено:	Кафедра українознавства та суспільних наук
Виконав:	Юлія Маєр, докторка філософії в галузі Психологія, доцентка кафедри українознавства та суспільних наук
Затверджено:	Наказом ректора від <u>27.08</u> 2026 р., № <u>130-0</u>
Введено в дію:	Вперше
Розглянуто та ухвалено вченою радою:	Від « <u>26</u> » <u>08</u> 2026 р., протокол № <u>1</u>

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	СО 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

ЗМІСТ

1. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ	4
2. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ	8
3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ	11
4. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ, НАУКОВИХ ДЖЕРЕЛ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ	23
Лист узгодження	26
Лист реєстрації змін	27
Лист ознайомлення	28

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	CO 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

1. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Назва програми	Гендерно чутлива практика психолога
Тип програми за змістом	Програма підвищення кваліфікації (професійна, спеціалізована)
Цільова група	Практичні психологи, психологи-консультанти, психотерапевти, викладачі психологічних дисциплін, соціальні працівники, фахівці із соціальної роботи, педагогічні працівники, фахівці центрів психічного здоров'я, громадських організацій, благодійних фондів, а також інші спеціалісти, діяльність яких пов'язана з наданням психологічної допомоги.
Обсяг програми	90 годин (3 кредити ЄКТС)
Тривалість програми та організація навчання	Програма реалізується протягом 2–3 місяців. Навчання передбачає лекційні та практичні заняття, аналіз кейсів, групові дискусії, виконання практичних завдань, самостійну роботу слухачів, підсумкове оцінювання.
Мова(и) викладання	Українська
Напрямок(и) підвищення кваліфікації, який (які) охоплює програма	Розвиток професійних компетентностей психологів у сфері гендерної психології, гендерно чутливого психологічного консультування, психологічного супроводу осіб із різним гендерним досвідом, роботи із кризовими та травматичними запитами, гендерно зумовленим насильством, сексуальністю, психологічними наслідками війни та сучасними викликами психологічної практики.
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямовано програму	– здатність застосовувати сучасні наукові знання з гендерної психології у професійній діяльності; – здатність аналізувати психологічні явища з урахуванням гендерного контексту; – здатність здійснювати гендерно чутливе психологічне консультування; – здатність працювати із запитами жінок і чоловіків з урахуванням особливостей їхнього гендерного досвіду; – здатність здійснювати психологічний супровід осіб, які пережили кризові та травматичні події, зокрема пов'язані з війною та вимушеним переміщенням; – здатність надавати психологічну допомогу постраждалим від гендерно зумовленого насильства відповідно до сучасних професійних та етичних

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	СО 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

	стандартів; – здатність працювати із запитами щодо сексуальності, гендерної ідентичності та міжособистісних стосунків у межах професійної компетентності; – здатність застосовувати доказові підходи, сучасні методи психологічної діагностики та побудови індивідуальної стратегії психологічної допомоги; – здатність дотримуватися професійної етики, визначати межі власної компетентності та здійснювати міждисциплінарну взаємодію; – здатність підтримувати професійну стійкість, здійснювати саморегуляцію, профілактику професійного вигорання та використовувати супервізію у професійній діяльності.
Укладачі програми	Маєр Юлія Володимирівна, докторка філософії в галузі Психологія, доцентка кафедри українознавства та суспільних наук Миколаївського національного аграрного університету. Членкиня Національної психологічної асоціації (НПА). Практичний психолог громадської організації «Інша жінка». E-mail: yuliya1991maer@gmail.com Тюганова Марія Сергіївна, магістр права, магістр психології. Аспірантка кафедри соціології та психології ННІ №5 Харківського національного університету внутрішніх справ. Членкиня Національної психологічної асоціації (НПА). Членкиня Української громадської організації «Інститут розвитку символдрами та глибинної психології» E-mail: maria.tyuganova.51@gmail.com
2.Загальна мета	
Загальна мета програми – формування та розвиток професійної компетентності психологів у сфері гендерної психології та гендерно чутливої психологічної практики, опанування сучасних наукових підходів до розуміння гендерного розвитку особистості, психологічних особливостей гендерного досвіду людини, а також удосконалення практичних навичок психологічного консультування, психологічної підтримки та супроводу клієнтів із різними гендерно зумовленими запитамі відповідно до сучасних етичних і доказових стандартів професійної діяльності.	
3.Очікувані результати навчання	
За результатами навчання слухачі повинні демонструвати:	
Знання	– сучасних теоретичних підходів до розуміння гендеру, гендерної ідентичності, гендерної соціалізації та розвитку особистості; – психологічних закономірностей формування гендерних

**ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА)
ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА
ПСИХОЛОГА»**

	ролей, життєвих сценаріїв, гендерних стереотипів і їх впливу на поведінку та психологічне благополуччя людини; – психологічних особливостей гендерного досвіду жінок і чоловіків на різних етапах життєвого шляху; – сучасних наукових підходів до розуміння сексуальності, гендерного різноманіття та принципів гендерно чутливої психологічної практики; – психологічних наслідків гендерно зумовленого насильства, кризових і травматичних подій, зокрема пов'язаних із війною; – етичних принципів, професійних стандартів і нормативно-правових засад діяльності психолога у роботі з гендерною тематикою.
Уміння	– аналізувати психологічні явища та консультативні запити з урахуванням гендерного контексту; – виявляти вплив гендерних стереотипів, соціальних норм і рольових очікувань на психологічний стан та поведінку клієнтів; – здійснювати гендерно чутливе психологічне консультування відповідно до сучасних професійних та етичних стандартів; – визначати психологічні потреби клієнтів, формувати консультативні цілі та добирати адекватні психологічні підходи відповідно до індивідуального запиту; – здійснювати психологічний супровід осіб, які пережили кризові події, травматичний досвід або гендерно зумовлене насильство, у межах професійної компетентності; – визначати межі власної професійної компетентності та організовувати міждисциплінарну взаємодію за потреби.
Навички	– застосування гендерно чутливого підходу в професійній діяльності психолога; – аналізу консультативних випадків із урахуванням біологічних, психологічних, соціальних і культурних чинників розвитку особистості; – побудови психологічного контакту та ефективної комунікації з клієнтами, які мають різний гендерний досвід; – використання сучасних доказових підходів, методів психологічної діагностики та психологічної допомоги при роботі з гендерно зумовленими запитами; – розроблення індивідуальної стратегії психологічної допомоги відповідно до потреб клієнта;

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	CO 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

	– професійної саморегуляції, профілактики професійного вигорання, рефлексії та використання супервізії для забезпечення якості психологічної практики.
4.Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять)	
Лекції, мінілекції, практичні заняття, тематичні дискусії, аналіз психологічних концепцій і сучасних наукових досліджень, аналіз консультативних випадків (кейсів), робота з практичними ситуаціями, рольові вправи («психолог–клієнт»), рефлексивні вправи, аналіз життєвих сценаріїв, розбір кейсів, самостійна робота слухачів.	
5.Ресурсне забезпечення дистанційного навчання	
Назви вебплатформи, вебсайту, електронної системи навчання, через які здійснюватиметься дистанційне навчання із зазначенням посилання (вебадреси)	Сайт університету: https://www.mnau.edu.ua/ Веб-платформи: Zoom (https://www.zoom.com/) – хмарна платформа для відео і аудіо конференцій та вебінарів Доступ до вебкабінету надається після реєстрації
6.Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю	
Критерії оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці (%)	Участь в навчальному процесі (відвідування занять, виконання завдань в межах навчання) – 60 %. Самостійне опрацювання рекомендованої літератури, нормативних, інформаційних та інших навчально-методичних матеріалів – 10 %. Підсумковий контроль рівня засвоєння навчального матеріалу (тестування) – 30 %. Підсумкова оцінка формується шляхом врахування результатів за всіма визначеними критеріями відповідно до їхньої питомої ваги. Документ про підвищення кваліфікації видається слухачам, які за результатами навчання набрали не менше 85 % від максимально можливої кількості балів.
Форма підсумкового контролю	Підсумкове тестування, яке проводиться після завершення опрацювання всіх модулів програми та передбачає оцінювання рівня засвоєння теоретичних знань і сформованості професійних компетентностей слухачів.

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	СО 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

2. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Назва модулів, тем	Кількість годин			
	Загальна кількість годин	У тому числі		
		Аудиторні	Дистанційні	Самостійна робота
1	2	3	4	5
МОДУЛЬ 1. ГЕНДЕРНІ СТУДІЇ ТА СУЧАСНА ПСИХОЛОГІЧНА ПРАКТИКА				
Тема 1.1. Гендерні студії та гендерна проблематика в сучасній психології			2	
Тема 1.2. Історичний розвиток гендерних уявлень та сучасні гендерні трансформації			2	
Тема 1.3. Гендерна компетентність психолога			2	
МОДУЛЬ 2. ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ: ГЕНДЕРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ, СОЦІАЛІЗАЦІЯ ТА РОЗВИТОК				
Тема 2.1. Формування гендерної ідентичності впродовж життєвого шляху			2	2
Тема 2.2. Гендерна соціалізація: як суспільство формує наші уявлення про себе та інших людей			2	
Тема 2.3. Особистість між біологією та культурою: сучасні концепції гендерного розвитку			2	2
МОДУЛЬ 3. ГЕНДЕРНІ РОЛІ ТА ЖИТТЄВІ СЦЕНАРІЇ ОСОБИСТОСТІ				
Тема 3.1. Рольова теорія особистості			2	
Тема 3.2. Гендерні сценарії життя: як суспільні очікування формують особистий вибір			2	
Тема 3.3. Гендерні конфлікти особистості між соціальними очікуваннями та власною ідентичністю			2	
МОДУЛЬ 4. ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАПИТИ ЖІНОК В КОНТЕКСТІ ГЕНДЕРНОГО ДОСВІДУ				
Тема 4.1. Жіночі життєві кризи та рольові конфлікти			2	2
Тема 4.2. Жіноче ставлення до себе: тіло, самооцінка, самоприйняття			2	2
Тема 4.3. Типові консультативні запити жінок			2	2
МОДУЛЬ 5. ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАПИТИ ЧОЛОВІКІВ В КОНТЕКСТІ ГЕНДЕРНОГО ДОСВІДУ				

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	CO 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

Тема 5.1. Сучасна маскулінність: між традиційними очікуваннями та новими моделями чоловічої ідентичності			2	
Тема 5.2. Емоційний досвід чоловіків та психологічне благополуччя в контексті гендерних норм			2	
Тема 5.3. Типові консультативні запити чоловіків в психологічній практиці			2	2
МОДУЛЬ 6. ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕЖИВАННЯ ВІЙНИ ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЖИТТЄВИХ РОЛЕЙ				
Тема 6.1. Війна як фактор трансформації гендерного досвіду особистості			2	
Тема 6.2. Гендерні виклики українського суспільства в умовах війни			2	2
Тема 6.3. Психологічна допомога в умовах війни: гендерно чутливий підхід			2	2
МОДУЛЬ 7. СЕКСУАЛЬНІСТЬ В КОНТЕКСТІ ГЕНДЕРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ				
Тема 7.1. Сексуальність як складова особистісної ідентичності			2	2
Тема 7.2. Соціокультурні впливи на сексуальність: міфи, стереотипи та формування уявлень			2	
Тема 7.3. Психологічне консультування запитів у сфері сексуальності			2	2
Тема 7.4. Різноманіття сексуальності та гендерно чутлива психологічна допомога			2	2
МОДУЛЬ 8. ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНЕ НАСИЛЬСТВО ТА ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ				
Тема 8.1. Форми, механізми та соціально-психологічний контекст гендерно зумовленого насильства			2	
Тема 8.2. Психологічні наслідки гендерно зумовленого насильства			2	2
Тема 8.3. Психологічна допомога постраждалим від гендерно зумовленого насильства			2	2
Тема 8.4. Правові та етичні аспекти роботи психолога у випадках гендерно зумовленого насильства			2	2
МОДУЛЬ 9. ПРАКТИКА ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ				
Тема 9.1. Складні випадки в роботі психолога з гендерною тематикою			2	

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	СО 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

Тема 9.2. Гендерно чутливий підхід в побудові психологічної допомоги			2	2
Тема 9.3. Професійна стійкість психолога в роботі з гендерними запитами			2	
Підсумковий контроль (тест)			2	
РАЗОМ			60	30

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	CO 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. ГЕНДЕРНІ СТУДІЇ ТА СУЧАСНА ПСИХОЛОГІЧНА ПРАКТИКА

Тема 1.1. Гендерні студії та гендерна проблематика в сучасній психології

Виникнення та розвиток гендерних студій. Гендерні студії як міждисциплінарний напрям. Поняття біологічної статі, гендеру, гендерної ідентичності. Психологічні та соціокультурні чинники формування гендеру. Гендер як предмет сучасної психології. Чому кількість гендерно пов'язаних запитів постійно зростає? Типові труднощі психологів під час роботи з гендерною тематикою.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, дискусія, аналіз сучасних досліджень.

Тема 1.2. Історичний розвиток гендерних уявлень та сучасні гендерні трансформації

Еволюція уявлень про жіночі та чоловічі ролі. Виникнення та розвиток феміністичних рухів. Основні хвилі фемінізму. Гендерні трансформації ХХІ століття та сучасні напрями фемінізму. Маскулінність. Сучасні зміни гендерних ролей.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, історичний аналіз, дискусія.

Тема 1.3. Гендерна компетентність психолога

Поняття гендерної чутливості. Професійні межі психолога. Особисті установки спеціаліста та їхній вплив на консультативний процес. Гендерні упередження психолога. Міжнародні професійні стандарти. Етичні дилеми в роботі психолога.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: міні лекція, аналіз кейсів, практична дискусія.

МОДУЛЬ 2. ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ: ГЕНДЕРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ, СОЦІАЛІЗАЦІЯ ТА РОЗВИТОК

Тема 2.1. Формування гендерної ідентичності впродовж життєвого шляху

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	CO 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

Поняття гендерної ідентичності як складової структури особистості. Психологічні механізми становлення гендерної ідентичності. Етапи гендерного розвитку в онтогенезі. Особливості формування уявлень про себе як представника певної гендерної групи в дитинстві, підлітковому та дорослому віці. Вплив сім'ї, значущого соціального оточення, культури, освітнього середовища, медіа на процес гендерного самовизначення. Сучасні підходи до розуміння стабільності та трансформації гендерної ідентичності протягом життя.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, аналіз наукових концепцій, тематична дискусія, робота з практичними прикладами.

Тема 2.2. Гендерна соціалізація: як суспільство формує наші уявлення про себе та інших людей

Поняття гендерної соціалізації та її роль в розвитку особистості. Основні механізми засвоєння гендерних норм і ролей: наслідування, ідентифікація, соціальне підкріплення, когнітивне структурування. Вплив батьківських установок, освітнього середовища, однолітків та медіапростору на формування гендерних уявлень. Гендерні стереотипи та їхній вплив на самооцінку, поведінку, життєвий вибір особистості. Формування гендерних сценаріїв, рольових очікувань і внутрішніх переконань.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, дискусія, аналіз життєвих сценаріїв, робота з кейсами.

Тема 2.3. Особистість між біологією та культурою: сучасні концепції гендерного розвитку

Співвідношення біологічних, психологічних та соціокультурних чинників у формуванні особистості. Дискусія щодо природи і виховання в сучасній психології. Основні психологічні теорії розвитку гендерної ідентичності: психоаналітичний, когнітивно-розвитковий, теорія соціального навчання, теорія гендерної схеми, соціально-конструкціоністський підходи. Сучасні наукові погляди на взаємодію біологічних передумов, соціального досвіду та особистісної активності у процесі гендерного становлення. Критичний аналіз сучасних психологічних концепцій гендерного розвитку.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, аналіз наукових підходів, порівняльний аналіз теорій, тематична дискусія.

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	СО 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

МОДУЛЬ 3. ГЕНДЕРНІ РОЛІ ТА ЖИТТЄВІ СЦЕНАРІЇ ОСОБИСТОСТІ

Тема 3.1. Рольова теорія особистості

Поняття соціальної ролі в психології особистості. Основні положення рольової теорії особистості. Взаємозв'язок статусу, ролі та поведінки людини. Гендерні ролі як соціально сформовані моделі поведінки та очікувань. Трансформація традиційних гендерних ролей в сучасному суспільстві. Рольові конфлікти, рольове навантаження та їх вплив на психологічне благополуччя особистості.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, аналіз психологічних концепцій, тематична дискусія, робота з практичними прикладами.

Тема 3.2. Гендерні сценарії життя: як суспільні очікування формують особистий вибір

Поняття життєвого сценарію в психології. Вплив засвоєних гендерних норм, сімейних установок, культурних традицій та суспільних очікувань на життєві стратегії особистості. Гендерні сценарії професійної реалізації, партнерських стосунків, батьківства, лідерства та самореалізації. Усвідомлення власних життєвих сценаріїв та можливості їх трансформації у психологічній практиці.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, аналіз життєвих сценаріїв, практичні вправи з самоаналізу, дискусія.

Тема 3.3. Гендерні конфлікти особистості між соціальними очікуваннями та власною ідентичністю

Внутрішні суперечності між особистими потребами та соціальними очікуваннями щодо жіночності й маскулінності. Формування установок «я повинна/я маю». Гендерно зумовлені почуття провини, сорому, страху невідповідності соціальним нормам. Конфлікти між професійною реалізацією, сімейними ролями та особистими потребами. Психологічна допомога у процесі переосмислення ролей, цінностей та життєвих виборів.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: мінілекція, аналіз кейсів, практична дискусія, рефлексивні вправи.

МОДУЛЬ 4. ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАПИТИ ЖІНОК В КОНТЕКСТІ ГЕНДЕРНОГО ДОСВІДУ

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	СО 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

Тема 4.1. Жіночі життєві кризи та рольові конфлікти

Життєві кризи жінки в контексті соціальних змін та трансформації гендерних ролей. Взаємозв'язок між гендерним досвідом, системою соціальних очікувань та психологічним благополуччям особистості. Множинність жіночих ролей (партнерка, мати, професіоналка, донька, турботлива особа) та їх вплив на емоційний стан. Рольові конфлікти сучасної жінки: суперечність між професійною реалізацією, сімейними обов'язками та потребою у самореалізації. Психологічні особливості кризових періодів: становлення дорослої ідентичності, материнство, зміна сімейного статусу, професійні трансформації, вікові зміни. Гендерно зумовлені переживання провини, сорому, страху невідповідності очікуванням та втрати власної суб'єктності. Психологічний супровід жінок в процесі адаптації до життєвих змін та переосмислення власних ресурсів.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, аналіз психологічних концепцій, робота з кейсами, тематична дискусія.

Тема 4.2. Жіноче ставлення до себе: тіло, самооцінка, самоприйняття

Формування жіночої самооцінки в контексті гендерної соціалізації, культурних норм та суспільних уявлень про жіночність. Образ тіла як складова гендерної ідентичності та психологічного благополуччя особистості. Вплив медіа, соціальних мереж та стандартів краси на сприйняття власної зовнішності. Тілесний образ, прийняття себе та психологічні наслідки незадоволеності власним тілом. Гендерні установки щодо жіночої цінності, привабливості, успішності та відповідності соціальним очікуванням. Перфекціонізм, синдром «ідеальної жінки», внутрішня критика і їх вплив на емоційний стан. Формування навичок самоприйняття, розвитку самоспівчуття, усвідомлення власних потреб, побудови позитивного ставлення до себе в психологічній практиці.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: мінілекція, аналіз психологічних підходів, практичні вправи, рефлексивні техніки, дискусія.

Тема 4.3. Типові консультативні запити жінок

Особливості звернення жінок по психологічну допомогу у сучасній практиці консультування. Взаємозв'язок між особистим життєвим досвідом, гендерними установками та психологічними труднощами. Основні групи

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	СО 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

консультативних запитів жінок: труднощі самореалізації та професійного вибору; пошук власної ідентичності; переживання втрати себе у сімейних та соціальних ролях; проблеми побудови партнерських стосунків; труднощі встановлення особистих меж; залежні моделі взаємодії; емоційне виснаження та професійне вигорання. Запити, пов'язані з тривожністю, почуттям провини, соромом, невпевненістю в собі. Особливості роботи психолога з жінками, які пережили кризові події, втрати, вимушене переміщення та ін. Принципи гендерно чутливого консультування: підтримка автономії клієнтки, робота з внутрішніми обмежувальними переконаннями, пошук ресурсів, формування суб'єктної позиції.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: міні лекція, аналіз консультативних випадків, рольові вправи «психолог–клієнт», обговорення, практична дискусія.

МОДУЛЬ 5. ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАПИТИ ЧОЛОВІКІВ В КОНТЕКСТІ ГЕНДЕРНОГО ДОСВІДУ

Тема 5.1. Сучасна маскулінність: між традиційними очікуваннями та новими моделями чоловічої ідентичності

Поняття маскулінності у сучасній психології. Традиційні уявлення про чоловічу роль та їхній вплив на формування чоловічої ідентичності. Соціальні очікування щодо сили, відповідальності, успішності та емоційної стриманості чоловіка. Трансформація моделей маскулінності у сучасному суспільстві. Взаємозв'язок між гендерними нормами, особистісною самореалізацією та психологічним благополуччям чоловіків.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, аналіз сучасних психологічних концепцій, тематична дискусія, робота з практичними прикладами.

Тема 5.2. Емоційний досвід чоловіків та психологічне благополуччя в контексті гендерних норм

Особливості емоційної соціалізації чоловіків та формування ставлення до власних переживань. Вплив традиційних моделей маскулінності на прояв емоцій, звернення по психологічну допомогу та побудову близьких стосунків. Особливості переживання стресу, тривоги, самотності та професійного виснаження чоловіками. Агресія як можливий спосіб прояву внутрішнього напруження та складних емоційних станів. Особливості психологічної

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	CO 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

допомоги чоловікам: подолання стигматизації, розвиток емоційної компетентності та формування навичок самопідтримки.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: мінілекція, аналіз психологічних досліджень, робота з кейсами, практична дискусія.

Тема 5.3. Типові консультативні запити чоловіків в психологічній практиці

Особливості звернення чоловіків по психологічну допомогу та специфіка формування терапевтичного контакту. Взаємозв'язок між чоловічим гендерним досвідом, життєвими ролями та психологічними труднощами. Основні групи консультативних запитів чоловіків (труднощі професійної реалізації та досягнення, переживання втрати статусу або контролю, проблеми партнерських і сімейних стосунків, труднощі емоційного контакту та батьківства, кризи самооцінки й чоловічої ідентичності, адаптація до життєвих змін та кризових подій). Особливості гендерно чутливого консультування чоловіків. Робота психолога з переконаннями щодо сили, вразливості та відповідальності.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: мінілекція, аналіз консультативних випадків, рольові вправи «психолог—клієнт», практична дискусія, супервізійний аналіз кейсів.

МОДУЛЬ 6. ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕЖИВАННЯ ВІЙНИ ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЖИТТЄВИХ РОЛЕЙ

Тема 6.1. Війна як фактор трансформації гендерного досвіду особистості

Вплив війни на психологічний стан, життєві ролі та ідентичність чоловіків і жінок. Особливості переживання травматичного досвіду. Гендерні аспекти реагування на стрес, втрату, невизначеність, загрозу безпеці. Трансформація традиційних моделей жіночності та маскулінності в умовах війни. Зміна сімейних, професійних та соціальних ролей під впливом кризових та травматичних подій.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, аналіз сучасних психологічних досліджень, тематична дискусія, робота з практичними прикладами.

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	СО 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

Тема 6.2. Гендерні виклики українського суспільства в умовах війни

Особливості психологічного досвіду різних категорій населення в умовах війни. Гендерні аспекти вимушеного переміщення та адаптації внутрішньо переміщених осіб. Психологічні труднощі ветеранів та особливості повернення їх до цивільного життя. Досвід родин військовослужбовців. Переживання втрати, горювання і адаптація до нових життєвих умов. Нові соціальні ролі чоловіків і жінок у воєнному та післявоєнному суспільстві.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, аналіз кейсів, групова дискусія, робота з практичними ситуаціями.

Тема 6.3. Психологічна допомога в умовах війни: гендерно чутливий підхід

Особливості психологічного супроводу людей, які пережили травматичний досвід, втрату, вимушене переміщення та кризові зміни. Принципи гендерно чутливої психологічної допомоги. Робота із запитами, пов'язаними зі зміною ролей, ідентичності, сімейних відносин та життєвих перспектив. Підходи до підтримки адаптації, відновлення психологічних ресурсів та формування життєстійкості. Межі компетентності психолога та необхідність міждисциплінарної взаємодії.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: мінілекція, аналіз консультативних випадків, практична дискусія, супервізійний розбір кейсів.

МОДУЛЬ 7. СЕКСУАЛЬНІСТЬ В КОНТЕКСТІ ГЕНДЕРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Тема 7.1. Сексуальність як складова особистісної ідентичності

Поняття сексуальності в сучасній психології. Сексуальність як багатовимірний компонент особистості (тілесність, емоційність, ідентичність, потяг, цінності, міжособистісні стосунки). Взаємозв'язок сексуальності, гендерної ідентичності та особистісного розвитку. Психологічні теорії розвитку сексуальності. Поняття сексуальної норми та індивідуальних відмінностей. Вплив біологічних, психологічних і соціокультурних чинників на формування ставлення людини до власної сексуальності.

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	СО 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, аналіз сучасних психологічних концепцій, тематична дискусія, робота з науковими джерелами.

Тема 7.2. Соціокультурні впливи на сексуальність: міфи, стереотипи та формування уявлень

Вплив культури, сім'ї, соціальних норм, медіа на формування уявлень про сексуальність. «Сексуальні» міфи та їх вплив на самооцінку, партнерські стосунки і психологічне благополуччя особистості. Гендерні стереотипи у сприйнятті сексуальності чоловіків і жінок. Вплив цифрового середовища, соціальних мереж та порнографічного контенту на формування сексуальних установок і очікувань. Принципи психологічної просвіти у сфері сексуальності.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, аналіз соціально-психологічних досліджень, дискусія, робота з прикладами з психологічної практики.

Тема 7.3. Психологічне консультування запитів у сфері сексуальності

Особливості звернення клієнтів із запитами щодо сексуальності. Психологічні труднощі в сфері інтимних стосунків, тілесного прийняття, сексуальної самооцінки та партнерської взаємодії. Роль психолога у формуванні безпечного простору для обговорення чутливих тем. Професійні межі та компетентності психолога в роботі із «сексуальними» запитами. Етичні принципи консультування та необхідність міждисциплінарної взаємодії із фахівцями суміжних сфер.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: аналіз консультативних випадків, рольові вправи, практична дискусія, супервізійний аналіз кейсів.

Тема 7.4. Різноманіття сексуальності та гендерно чутлива психологічна допомога

Сучасні підходи до розуміння сексуального та гендерного різноманіття. Базова термінологія щодо сексуальної орієнтації, гендерної ідентичності, гендерного самовираження. Психологічні особливості досвіду представників ЛГБТК+ спільноти. Концепція меншинного стресу та його вплив на психологічне благополуччя. Ризики стигматизації, дискримінації та внутрішньої стигми. Етичні принципи роботи психолога з ЛГБТК+ клієнтами. Формування безпечного та інклюзивного терапевтичного простору.

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	CO 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: мінілекція, аналіз кейсів, практична дискусія, робота з професійними стандартами та етичними принципами.

МОДУЛЬ 8. ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНЕ НАСИЛЬСТВО ТА ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ

Тема 8.1. Форми, механізми та соціально-психологічний контекст гендерно зумовленого насильства

Поняття гендерно зумовленого насильства та його місце в сучасній психологічній практиці. Взаємозв'язок між гендерними нормами, нерівністю, владою та ризиками насильницької поведінки. Основні форми гендерно зумовленого насильства (психологічне, фізичне, сексуальне, економічне насильство, контроль та обмеження автономії особистості). Особливості проявів насильства у партнерських, сімейних та соціальних взаєминах. Міфи та стереотипи щодо постраждалих від насильства. Психологічні механізми збереження стосунків із кривдником та фактори, які впливають на звернення по допомогу.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, аналіз сучасних досліджень, тематична дискусія, робота з практичними прикладами.

Тема 8.2. Психологічні наслідки гендерно зумовленого насильства

Психологічні наслідки переживання насильства (порушення емоційної регуляції, почуття провини та сорому, зниження самооцінки, труднощі в побудові безпечних стосунків). Особливості травматичного досвіду та його вплив на ідентичність, життєві сценарії і психологічне благополуччя особистості. Поняття гострої травматичної реакції, посттравматичного стресового розладу та комплексної травми. Особливості переживання насильства в контексті тривалого контролю та залежних стосунків. Принципи психологічного відновлення (стабілізація, відновлення відчуття безпеки, формування ресурсів та повернення контролю над власним життям).

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, аналіз кейсів, тематична дискусія, практична робота.

Тема 8.3. Психологічна допомога постраждалим від гендерно зумовленого насильства

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	СО 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

Принципи роботи психолога з особами, які мають досвід насильства. Особливості першої психологічної допомоги та кризового консультування. Оцінка потреб, визначення рівня безпеки, скринінг ризиків повторного насильства. Формування безпечного терапевтичного простору та недопущення повторної травматизації. Особливості роботи із запитом щодо страху, сорому, провини, втрати довіри та порушення особистих меж. Перенаправлення до спеціалізованих служб, організація міждисциплінарної взаємодії, межі професійної компетентності психолога.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: мінілекція, аналіз консультативних випадків, рольові вправи «психолог–клієнт», розбір кейсів.

Тема 8.4. Правові та етичні аспекти роботи психолога у випадках гендерно зумовленого насильства

Нормативно-правові основи протидії гендерно зумовленому насильству в Україні. Права постраждалих осіб та відповідальність фахівців у сфері психологічної допомоги. Принципи конфіденційності, інформованої згоди та захисту персональних даних в роботі психолога. Особливості документування випадків насильства та взаємодії з іншими службами. Етичні стандарти роботи психолога (недопущення звинувачення постраждалих, повага до автономії особистості, дотримання принципів безпеки та професійних меж).

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, аналіз нормативних документів, розгляд етичних дилем, практична дискусія.

МОДУЛЬ 9. ПРАКТИКА ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ

Тема 9.1. Складні випадки в роботі психолога з гендерною тематикою

Особливості роботи психолога зі складними консультативними запитом, пов'язаними із гендерними ролями, сімейними конфліктами, особистісними кризами, суперечностями цінностей. Гендерні конфлікти в партнерських і сімейних стосунках. Робота з опорою клієнта, внутрішніми переконаннями та соціальними установками. Аналіз складних випадків із практики психологічного консультування.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: міні лекція, аналіз кейсів, практична дискусія, рольові вправи, розбір випадків.

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	СО 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

Тема 9.2. Гендерно чутливий підхід в побудові психологічної допомоги

Принципи гендерно чутливої психологічної практики. Використання доказових підходів в роботі з гендерними запитами. Особливості психологічної діагностики та оцінки потреб клієнта. Побудова індивідуальної стратегії психологічної допомоги із врахуванням особистісного, соціального та культурного контексту. Межі професійної компетентності психолога. Необхідність міждисциплінарної взаємодії.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: мінілекція, аналіз сучасних психологічних досліджень, робота з практичними ситуаціями, дискусія.

Тема 9.3. Професійна стійкість психолога в роботі з гендерними запитами

Особливості професійної діяльності психолога в роботі з емоційно складними та травматичними запитами. Ризики професійного виснаження та вторинної травматизації. Саморегуляція, професійні межі та ресурси психолога. Значення супервізії, самоаналізу та безперервного професійного розвитку у формуванні компетентного фахівця.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання: міні лекція, практична дискусія, рефлексивні вправи, аналіз професійних ситуацій.

Оцінювання результатів навчання

Для успішного завершення програми слухачі повинні пройти навчання за всіма модулями освітньої програми, взяти участь в тематичних лекціях, практичних заняттях, дискусіях, виконати передбачені програмою практичні завдання та пройти підсумковий контроль.

Навчання може здійснюватись в очному та/або дистанційному форматі з використанням синхронного та асинхронного режимів взаємодії. Лекційні матеріали, додаткові інформаційні ресурси та навчально-методичні матеріали можуть бути доступні слухачам для самостійного опрацювання.

Документ про підвищення кваліфікації видається за умови виконання слухачем вимог освітньої програми, участі в навчальному процесі, опрацювання навчальних матеріалів та успішного проходження підсумкового контролю у формі тестування.

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	CO 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

Поточне оцінювання здійснюється протягом навчання за результатами участі слухачів в лекційних і практичних заняттях, обговоренні професійних ситуацій, аналізі психологічних кейсів, виконанні практичних вправ та демонстрації здатності застосовувати отримані знання в контексті гендерно чутливої психологічної практики.

Підсумковий контроль проводиться після завершення всіх модулів програми у формі тестового опитування, спрямованого на перевірку рівня засвоєння основних теоретичних положень, розуміння сучасних підходів гендерної психології та сформованості професійних компетентностей слухачів. Підсумкове тестування може проводитись в дистанційному форматі із використанням електронних засобів оцінювання.

Підсумковий контроль вважається успішно складеним за умови правильного виконання не менше 60% тестових завдань. Загальний результат навчання визначається з урахуванням питомої ваги встановлених критеріїв оцінювання: участь в навчальному процесі та виконання навчальних завдань – 60%, самостійне опрацювання навчально-методичних матеріалів – 10%, підсумкове тестування – 30%. Для отримання документа про підвищення кваліфікації слухач повинен набрати не менше 85 % від максимально можливої кількості балів.

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	СО 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

4. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ, НАУКОВИХ ДЖЕРЕЛ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

1. Bareket O., Fiske S. T. A systematic review of the ambivalent sexism literature: Hostile sexism protects men's power; benevolent sexism guards traditional gender roles. *Psychological Bulletin*, 2023. № 149(11-12). P. 637–698. URL: <https://doi.org/10.1037/bul0000400>
2. Bareket O., Fiske S. T. Lost opportunities: How gendered arrangements harm men. *Proceedings of the National Academy of Sciences*. 2025. Vol. 122, no. 5. URL: <https://doi.org/10.1073/pnas.2320788122>
3. Maier Y. Role-based position of a woman in society through the lens of J.S. Mill's and S. de Beauvoir's philosophical ideas: gender inequality issue. *X Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання у рамках Міжнародного фестивалю «Світ психології»*. Київ, 2021. С.39-52. URL: <https://doi.org/10.38014/ehs-ss.2021.2.07>
4. Miroshnyk Zoia, Maier Yuliia The Correlation of the Main Circle of Roles and Career Anchors of the Modern Woman. *Proceedings of the 5th International Scientific Congress Society of Ambient Intelligents (ISC SAI 2022) . Sustainable Development and Global Climate Change*, 2022. P.355-362. URL: <https://www.scitepress.org/Papers/2022/113573/113573.pdf>
5. Overall N. C., Hammond M. D. Power and Ideology in Close Relationships. *Annual Review of Psychology*, 2026. Vol. 77. URL: <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-012325-032022>
6. Stanaland A., Gaither S., Gassman-Pines A. When Is Masculinity «Fragile»? An Expectancy-Discrepancy-Threat Model of Masculine Identity. *Personality and Social Psychology Review*. 2023. P. 108886832211411. URL: <https://doi.org/10.1177/10888683221141176>
7. Богдан Ж., Мовчан Я. Гендерна психологія : навчально-методичний посібник для здобувачів другої (магістерської) вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія. Харків : Друкарня Мадрид, 2021. 155 с. URL: <https://library.megu.edu.ua:9443/jspui/handle/123456789/5988>
8. Загальна декларація прав людини (укр) : Декларація Орг. Об'єдн. Націй від 10.12.1948. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
9. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (укр) : Конвенція Орг. Об'єдн. Націй від 18.12.1979 : станом на 6 жовт. 1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207#Text
10. Кулешова О. , Міхеева Л. Результати дослідження індивідуально-психологічних особливостей особистості прояву стресостійкості: гендерний аспект. *Psychology Travelogs*. № 2, 2023. P. 73-80. URL: <https://elar.khmnu.edu.ua/handle/123456789/14338>
11. Маєр Ю. В. Визначення кола основних ролей сучасної жінки. *Перспективи та інновації науки*. Київ. №5, 2022. С.39-52. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-5\(10\)-39-52](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-5(10)-39-52)

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	СО 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

12. Маєр Ю. В. Опитувальний «Рольове поле особистості» як новий метод визначення особливостей рольової позиції сучасної жінки. *Психологічні студії*. Луцьк. *Волинський Національний університет імені Лесі Українки*. №2, 2023. С. 129-135. URL: <https://doi.org/10.32782/psych.studies/2025.1.10>
13. Маєр Ю. В. Особливості взаємозв'язку рівня розвитку емпатії та власного рольового кола сучасної жінки. *Габітус*. Одеса. №41, 2022. С.155- 160. URL: <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2022.41.27>
14. Маєр Ю. В. Психологічні концепти розвивальної програми «Формування рольової позиції сучасної успішної жінки». *Габітус*. Одеса. №47, 2023. С.116-120. URL: <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2023.47.20>
15. Маєр Ю. В. Психологічні особливості рольової позиції сучасної жінки : дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 Психологія. Криворізький державний педагогічний університет. Кривий Ріг, 2023. 235 с. URL: <https://doi.org/10.31812/123456789/8501>
16. Малярчук Н.Г., Юрченко Л. М. Соціокультурний аналіз впливу гендерних стереотипів на чоловічу ідентичність. *Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія: Соціально-гуманітарні науки та публічне адміністрування*. Том 1. № 14, 2025. С. 218-236. URL: https://journals.uran.ua/vsgf_pstu/article/view/345706/332851
17. Мірошник З. М., Маєр Ю. В. Розвиток рольової позиції сучасної жінки шляхом упровадження розвивальної програми. *Габітус*. Одеса. №51, 2023. С.163-167. URL: <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2023.51.27>
18. Нагорняк Ю. В. Гендерні особливості постстресових реакцій та інструменти позитивної психотерапії в подоланні стресу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія*. Вип. 3. 2024. С. 95-100. URL: <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2024.3.18>
19. Пекінська декларація (укр) : Декларація Орг. Об'єдн. Націй від 15.09.1995. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_507#Text
20. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 19.12.2024 р. № 4073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>
21. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII : станом на 19 груд. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>
22. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні : Закон України від 06.09.2012 № 5207-VI : станом на 30 трав. 2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17#Text>
23. Про систему охорони психічного здоров'я в Україні: Закон України від 15.01.2025 р. № 4223-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4223-20#Text>
24. Сергієні О. В., Іваненко Н. Л. Гендерні особливості очікувань подружжя від шлюбних відносин. *Science, innovations and education: problems and prospects: the 8th International scientific and practical conference* (Tokyo, Japan, March 9-11, 2022). Tokyo, Japan : CPN Publishing Group, 2022. Pp. 192- 201. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp->

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	СО 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

content/uploads/2022/03/SCIENCE-INNOVATIONS-AND-EDUCATION-PROBLEMS-AND-PROSPECTS-9-11.03.22.pdf#page=192

25. Сергієні О., Когуна Я. Гендерні аспекти формування самоактуалізації здобувачів вищої освіти. *International scientific innovations in human life: the 9th International scientific and practical conference* (Manchester, United Kingdom, March 16-18, 2022). Manchester, United Kingdom : Cognum Publishing House, 2022. Pp. 163-172. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2022/03/INTERNATIONAL-SCIENTIFIC-INNOVATIONS-IN-HUMAN-LIFE-16-18.03.22.pdf#page=163>

26. Ткалич М., Гречаник М. Психологічні особливості прив'язаності гомосексуалів та лесбійок. *Психологічний часопис*, 2025. №11 (1), С. 34-44. URL: <https://doi.org/10.31108/1.2025.11.1.3>

27. Ткалич М. Г., Кротевич Є. В., Кузьменко Г. О., Шевченко А. А. Гендерні відмінності в оцінці місцевого благополуччя. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*, 2025. Вип. 1(65). С. 33-39. URL: [https://doi.org/10.20535/2308-5053.2025.1\(65\).332523](https://doi.org/10.20535/2308-5053.2025.1(65).332523)

28. Шлянчак С. О., Шлянчак А. В., Тінін Д. Г. Сучасна проблематика гендерної психології та гендерної ідентичності в період статевої зрілості індивіда. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. №210, 2023. С. 192-199. URL: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2023-1-210-192-199>

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	СО 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

Лист узгодження

Посада	ПІБ	Дата	Підпис
Перший проректор	Дмитро БАБЕНКО	12.08.2026	
Уповноважений представник керівництва з якості	Віталій СОКОЛІК	17.08.26	
Декан обліково-фінансового факультету	Олександр БІЛІЧЕНКО	18.08.26	

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	СО 5.551.26-01.2026
---	--	---------------------

Лист реєстрації змін

Номер зміни	Дата й номер повідомлення про зміну	Лист доку-мента	Розділ, підрозділ або пункт	Дата	Прізвище й ініціали, що реєструє зміну	Підпис
1						
2						
3						
4						
5						

	Миколаївський національний аграрний університет ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ГЕНДЕРНО ЧУТЛИВА ПРАКТИКА ПСИХОЛОГА»	СО 5.551.26-01.2026
---	--	----------------------------

Лист ознайомлення

Посада	ПІБ	Дата	Підпис